

VAI TRÒ LÃNH ĐẠO CỦA CẤP ỦY CẤP TỈNH ĐỐI VỚI CÔNG TÁC BÁO CHÍ - TỪ THỰC TIỄN CÁC ĐỊA PHƯƠNG VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG

ĐÀO ĐÌNH KHOA (*)

Tóm tắt: Trong bối cảnh Đảng và Nhà nước ta đang đẩy mạnh cuộc cách mạng về tinh gọn, sắp xếp lại tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, công tác lãnh đạo của cấp ủy cấp tỉnh đối với công tác báo chí ở các địa phương càng đòi hỏi tính chủ động, hiệu quả và linh hoạt để tuyên truyền kịp thời và chính xác các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tạo sự đồng thuận trong quần chúng nhân dân. Bài viết đánh giá thực trạng công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy cấp tỉnh đối với hoạt động báo chí ở các địa phương khu vực Đồng bằng sông Hồng hiện nay, chỉ rõ một số hạn chế, bất cập, từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác này thời gian tới.

Từ khóa: Công tác báo chí; đồng bằng sông Hồng; lãnh đạo, chỉ đạo; Tỉnh ủy.

Abstract: In the context of the Party and State promoting a comprehensive reform to streamline and reorganize the organizational apparatus of the political system, the leadership role of provincial Party committees in press work requires increasing proactiveness, effectiveness and flexibility. This is to ensure the timely and accurate dissemination of the Party's guidelines and the State's policies and laws, thereby fostering consensus among the people. This article evaluates the current state of leadership and direction by provincial Party committees regarding press activities in localities across the Red River Delta region. It also identifies certain limitations and shortcomings, and proposes several solutions to enhance the effectiveness of this work in the coming time.

Keywords: Press work; Red River Delta; leadership, direction; provincial Party committee.

Ngày nhận bài: 02/6/2025

Ngày biên tập: 30/6/2025

Ngày duyệt đăng: 19/7/2025

Sau sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh, vùng Đồng bằng sông Hồng gồm 06 tỉnh, thành phố: Hà Nội, Hải Phòng, Ninh Bình, Hưng Yên, Bắc Ninh, Quảng Ninh. Trong số này, ngoài thành phố Hà Nội và tỉnh Quảng Ninh được giữ nguyên, theo tinh thần Nghị quyết 202/2025/QH15 về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh do Quốc hội ban hành ngày 12/6/2025 thì các tỉnh còn lại đều được hình thành trên cơ sở thực hiện sắp xếp, sáp nhập với các địa phương khác và có tên gọi mới như sau: Hải Phòng (tỉnh Hải Dương sáp nhập với thành

phố Hải Phòng), Bắc Ninh (tỉnh Bắc Ninh sáp nhập với tỉnh Bắc Giang), Hưng Yên (tỉnh Hưng Yên sáp nhập với tỉnh Thái Bình), Ninh Bình (sáp nhập 03 tỉnh Hà Nam, Nam Định và Ninh Bình). Thời gian qua, cấp ủy cấp tỉnh các tỉnh ở khu vực Đồng bằng sông Hồng (ĐBSH) đã thể hiện rõ vai trò lãnh đạo, chỉ đạo trong việc quán triệt và cụ thể hóa các nghị quyết, quyết định, chỉ thị, kết luận của Đảng ta về công tác báo chí và truyền thông.

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động báo chí của cấp ủy cấp tỉnh các địa phương vùng Đồng bằng sông Hồng

Triển khai thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/TW ngày 01/8/2007 của Ban Chấp hành Trung

(*) **ThS; Báo Bắc Ninh**

ương về công tác tư tưởng, lý luận, báo chí trước yêu cầu mới; Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; Chỉ thị số 43-CT/TW ngày 08/4/2020 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động của Hội Nhà báo Việt Nam trong tình hình mới; Kết luận số 19-KL/TW ngày 14/10/2021 của Ban Bí thư về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 35-CT/TW trong công tác chuẩn bị Đại hội Đảng và định hướng thông tin, truyền thông..., cấp ủy cấp tỉnh các địa phương vùng ĐBSH đã chủ động ban hành các văn bản cụ thể hóa, phù hợp với đặc điểm tình hình của địa phương nhằm đưa chủ trương của Đảng vào cuộc sống một cách hiệu quả. Cụ thể, Tỉnh ủy Bắc Ninh ban hành Kết luận số 146-KL/TU ngày 15/10/2007 về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/TW ngày 01/8/2007 của Ban Chấp hành Trung ương về công tác tư tưởng, lý luận, báo chí trước yêu cầu mới; Tỉnh ủy Hưng Yên ban hành Kế hoạch số 116-KH/TU ngày 10/8/2022 về phổ biến, quán triệt công tác chỉ đạo, quản lý, chấn chỉnh hoạt động báo, tạp chí, trang thông tin điện tử, mạng xã hội trong giai đoạn hiện nay...

Thực hiện chủ trương sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy theo Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương “Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả” và các văn bản chỉ đạo của Trung ương về đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan báo chí, nhiều tỉnh ở khu vực ĐBSH đã chủ động triển khai việc hợp nhất các cơ quan báo chí địa phương. Cụ thể, từ tháng 4/2025, thành phố Hải Phòng, tỉnh Hưng Yên, tỉnh Ninh Bình đã hoàn tất việc hợp nhất giữa Đài Phát thanh - Truyền hình và Báo tỉnh, thành phố thành một cơ quan báo chí đa phương tiện, chịu sự lãnh đạo, quản lý trực tiếp của tỉnh ủy, thành ủy hoặc ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố. Báo Ninh Bình và Đài Phát thanh - Truyền hình Ninh Bình được hợp nhất và chính thức đi vào hoạt động kể từ ngày 02/5/2025.

Ngoài ra, tỉnh ủy, thành ủy các địa phương vùng ĐBSH đã chủ động phát huy vai trò của ban tuyên giáo và dân vận cấp huyện, trung tâm chính trị cấp huyện (trước đây) trong việc tổ chức các lớp bồi dưỡng, tập huấn cho đội

ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, cán bộ phụ trách công tác thông tin - tuyên truyền. Trong giai đoạn 2010-2025, toàn vùng đã tổ chức 151 lớp bồi dưỡng, tập huấn với trên 10.000 lượt học viên tham gia, nổi bật là các địa phương như Quảng Ninh, Hải Phòng, Bắc Ninh... Tháng 4/2025, Trung tâm Báo chí và Truyền thông thành phố Hải Phòng đã phối hợp với Công ty cổ phần công nghệ HeyU tổ chức Hội nghị thử nghiệm triển khai ứng dụng “AI Hải Phòng” và các giải pháp trí tuệ nhân tạo (AI) cho báo chí và truyền hình tới toàn thể cán bộ lãnh đạo của đơn vị⁽¹⁾; tháng 6/2025, hướng tới kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925-21/6/2025), Tỉnh ủy Phú Thọ đã chỉ đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức chương trình gặp mặt, tọa đàm với chủ đề “Báo chí Phú Thọ trong kỷ nguyên số”⁽²⁾. Qua các hoạt động này đã góp phần lan tỏa sâu rộng các nội dung nghị quyết, chỉ thị của cấp ủy cấp tỉnh trong vùng ĐBSH về báo chí xuống tận cơ sở, đồng thời nâng cao năng lực thực thi nhiệm vụ tuyên truyền chính trị cho đội ngũ cán bộ ở cấp huyện và xã, tăng cường hiệu quả công tác định hướng thông tin trong bối cảnh truyền thông hiện đại.

Hiện nay, tại khu vực ĐBSH, tất cả các cơ quan báo chí địa phương đều trực thuộc sự lãnh đạo, quản lý trực tiếp của tỉnh ủy, thành ủy và UBND cấp tỉnh, bao gồm các báo tỉnh, thành phố, đài phát thanh - truyền hình và trung tâm truyền thông tỉnh, thành phố. Tính đến năm 2024, toàn khu vực có 28 tổ chức cơ sở đảng trong các cơ quan báo chí, trong đó phần lớn là chi bộ trực thuộc, một số là đảng bộ cơ sở ở những đơn vị có số lượng đảng viên lớn (từ 30 đảng viên trở lên). Điển hình như Đảng bộ Trung tâm Truyền thông tỉnh Quảng Ninh, trực thuộc Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh có 14 chi bộ trực thuộc. Tổng số đảng viên là 200 đồng chí, chiếm 79,05% trong tổng số 253 cán bộ, viên chức, người lao động của Trung tâm⁽³⁾; Đảng bộ Báo Hưng Yên trực thuộc Đảng bộ các cơ quan Đảng tỉnh trên cơ sở sáp nhập Đảng bộ Đài Phát thanh và Truyền hình Hưng Yên vào Chi bộ Báo Hưng Yên, gồm 05 chi bộ trực thuộc với 100 đảng viên⁽⁴⁾.

Bên cạnh đó, cấp ủy cấp tỉnh các địa phương vùng ĐBSH đã phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân trong việc tham gia thực hiện

các nghị quyết, quyết định, chỉ thị, kết luận của cấp ủy cấp tỉnh và Ban Thường vụ tỉnh ủy, thành ủy về công tác báo chí địa phương. Xác định rõ báo chí là diễn đàn của Nhân dân, các tỉnh ủy, thành ủy đã đẩy mạnh công tác dân vận, tăng cường sự phối hợp giữa cơ quan báo chí với Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trong việc tuyên truyền, phổ biến, tổ chức thực hiện các chủ trương của Đảng về công tác báo chí. Những nội dung liên quan đến bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác thông tin xấu độc, nâng cao trách nhiệm của người dân trong tiếp cận và sử dụng thông tin... được truyền tải thông qua các cuộc hội thảo, tọa đàm, sinh hoạt chi hội, hội nghị cử tri, góp phần nâng cao nhận thức chính trị cho hội viên, đoàn viên và cộng đồng dân cư.

Cấp ủy cấp tỉnh các địa phương vùng ĐBSH cũng chú trọng lãnh đạo công tác kiểm tra, giám sát đối với các tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên về việc thực hiện các nghị quyết, quyết định, chỉ thị, kết luận liên quan đến công tác báo chí địa phương; chỉ đạo ủy ban kiểm tra các cấp, ban tuyên giáo và cấp ủy các sở, ngành liên quan tổ chức nhiều cuộc kiểm tra, giám sát chuyên đề đối với tổ chức đảng, người đứng đầu các cơ quan báo chí, cơ quan quản lý báo chí, nhất là trong việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị trọng tâm. Trong giai đoạn 2010-2024, toàn khu vực ĐBSH đã tổ chức 149 lượt kiểm tra, giám sát chuyên đề liên quan đến công tác báo chí và thông tin truyền thông tại các cơ quan báo chí, cơ quan quản lý nhà nước về báo chí, tổ chức đảng trong cơ quan báo chí, cũng như cấp ủy trực thuộc. Điển hình như tại tỉnh Quảng Ninh, Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Thường trực Tỉnh ủy đã tổ chức 18 cuộc thăm, làm việc và kiểm tra Trung tâm Truyền thông tỉnh, qua đó, kịp thời nắm bắt, tháo gỡ khó khăn trong quá trình thực hiện, bảo đảm sự vận hành thông suốt, thực chất, nhằm đạt kết quả, hiệu quả cao nhất⁽⁵⁾.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác lãnh đạo báo chí của tỉnh ủy, thành ủy các địa phương vùng ĐBSH còn một số hạn chế như: vai trò lãnh đạo của cấp ủy trực thuộc trong việc thực hiện các nghị quyết, quyết định, chỉ thị, kết luận của tỉnh ủy, thành ủy và ban thường vụ tỉnh ủy, thành ủy, chính quyền tỉnh, thành phố về công tác báo chí địa phương còn thiếu quyết liệt. Việc phát huy vai trò

của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân trong thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, kết luận về công tác báo chí còn hạn chế, chưa thực sự trở thành một kênh hỗ trợ và giám sát hiệu quả. Công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện các nghị quyết, quyết định, chỉ thị, kết luận về công tác báo chí địa phương còn thiếu chiều sâu, chưa uốn nắn kịp thời những biểu hiện lệch hướng trong hoạt động lãnh đạo, quản lý và tác nghiệp báo chí...

2. Giải pháp tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy cấp tỉnh các địa phương vùng Đồng bằng sông Hồng đối với công tác báo chí thời gian tới

Một là, nâng cao nhận thức của cấp ủy các cấp, tổ chức chính trị - xã hội, cơ quan báo chí, cán bộ, đảng viên và Nhân dân về vai trò lãnh đạo của cấp ủy cấp tỉnh đối với công tác báo chí.

Cần tập trung lãnh đạo đảng ủy UBND cấp tỉnh, cấp ủy trong cơ quan báo và phát thanh, truyền hình trực thuộc đảng bộ cấp tỉnh và cấp ủy các cơ quan, đơn vị nâng cao nhận thức, trước hết của cán bộ chủ chốt các cơ quan báo chí, đội ngũ nhà báo về tầm quan trọng của công tác báo chí đối với quá trình phát triển kinh tế - xã hội của địa phương cũng như vai trò lãnh đạo của cấp ủy cấp tỉnh trong công tác này. Nâng cao chất lượng tổ chức các hội nghị quán triệt nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Đảng và của tỉnh ủy, thành ủy, ban thường vụ tỉnh ủy, thành ủy về công tác báo chí. Các tỉnh ủy, thành ủy cần tăng cường lãnh đạo các cơ quan báo chí thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của mình để tiếp tục khẳng định sứ mệnh vẻ vang của báo chí cách mạng Việt Nam vì lợi ích của đất nước, của Nhân dân, góp phần quan trọng vào công cuộc xây dựng và phát triển đất nước.

Hai là, nâng cao chất lượng xây dựng và lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nghị quyết, quyết định, chỉ thị, kết luận của tỉnh ủy, thành ủy, ban thường vụ tỉnh ủy, thành ủy về công tác báo chí địa phương.

Trước hết, ban thường vụ các tỉnh ủy, thành ủy vùng ĐBSH cần lãnh đạo, chỉ đạo việc xây dựng, ban hành các nghị quyết về công tác báo chí địa phương. Theo đó, thành lập tiểu ban xây dựng dự thảo nghị quyết, quyết định cán bộ phụ trách, cán bộ, công chức của tiểu ban; cơ quan chủ trì, cơ quan

phối hợp xây dựng dự thảo nghị quyết. Đồng thời, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo đối với việc thực hiện, cụ thể hóa, thể chế hóa nội dung nghị quyết, quyết định, chỉ thị, kết luận về công tác báo chí địa phương. Đồng thời, lãnh đạo, chỉ đạo sơ kết, tổng kết, đúc rút kinh nghiệm về tổ chức thực hiện nghị quyết, quyết định, chỉ thị về công tác báo chí địa phương.

Ba là, sắp xếp, kiện toàn, nâng cao chất lượng các cơ quan báo chí; xây dựng đội ngũ cán bộ, nhà báo và cán bộ quản lý báo chí đáp ứng yêu cầu.

Thực hiện chủ trương về sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, trên cơ sở quy định về chức năng, nhiệm vụ của cơ quan báo và phát thanh, truyền hình của đảng bộ tỉnh, thành phố và các cơ quan báo chí của tỉnh, thành phố, ban thường vụ các tỉnh ủy, thành ủy vùng ĐBSH cần quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện sắp xếp, sáp nhập và xây dựng tổ chức bộ máy của từng cơ quan báo chí bảo đảm tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và đi vào hoạt động ngay sau khi sáp nhập. Đồng thời, theo dõi hoạt động của các cơ quan này, chỉ đạo tháo gỡ kịp thời những khó khăn, vướng mắc.

Bốn là, phát huy vai trò của các cơ quan chủ quản, quản lý nhà nước về báo chí, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân trong việc tăng cường sự lãnh đạo của tỉnh ủy, thành ủy đối với công tác báo chí địa phương.

Ban Thường vụ các tỉnh ủy, thành ủy vùng ĐBSH cần lãnh đạo, chỉ đạo giải quyết tốt những vấn đề nảy sinh sau sáp nhập các cơ quan chủ quản báo chí, UBND tỉnh, thành phố; ổn định tổ chức bộ máy, cán bộ của các cơ quan này để thực hiện chức năng, nhiệm vụ được giao. Cán bộ, công chức các cơ quan chủ quản báo chí, UBND tỉnh, thành phố, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý cần nắm rõ các quy định của Luật Báo chí. Bên cạnh đó, cần lãnh đạo, chỉ đạo Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội thực hiện tốt các hoạt động thúc đẩy vai trò lãnh đạo công tác báo chí địa phương của tỉnh ủy, thành ủy. Mặt khác, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cần tập trung thực hiện tốt việc kiện toàn tổ chức bộ máy, cán bộ của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội sau khi sáp nhập tỉnh, thành phố; đẩy mạnh đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ mới.

Năm là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy cấp tỉnh về hoạt động báo chí địa phương.

Ban Thường vụ tỉnh ủy, thành ủy các địa phương cần lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện tốt việc sáp nhập ủy ban kiểm tra tỉnh ủy, thành ủy và việc sáp nhập tỉnh, thành phố ở khu vực ĐBSH, thành lập và xây dựng ủy ban kiểm tra tỉnh, thành phố mới sau đại hội đảng bộ tỉnh, thành phố bảo đảm chất lượng, hoạt động hiệu quả. Đồng thời, các tỉnh ủy, thành ủy khu vực ĐBSH cần lãnh đạo công tác kiểm tra, giám sát; tổ chức thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên trong đảng bộ tỉnh, thành phố về mọi mặt hoạt động. Kết hợp chặt chẽ, hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy cấp tỉnh với công tác thanh tra, kiểm toán, xử lý sai phạm của các cơ quan chức năng của Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố với công tác giám sát của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân. Đồng thời, tăng cường kiểm tra, giám sát cấp ủy cấp tỉnh các địa phương vùng ĐBSH trong việc thực hiện các nghị quyết, kết luận của Đảng về công tác báo chí và truyền thông; kịp thời tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong lãnh đạo công tác báo chí địa phương của tỉnh ủy, thành ủy các địa phương khu vực ĐBSH nhằm đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của các địa phương nói riêng và cả nước nói chung trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc./.

Ghi chú:

- (1) Xem <https://baohaiphong.vn>.
- (2) Xem <https://thanhtra.com.vn>.
- (3) Tỉnh ủy Quảng Ninh, *Báo cáo Kết quả 05 năm thực hiện Đề án thành lập Trung tâm Truyền thông tỉnh Quảng Ninh*.
- (4) Xem <https://hdnd.hungyen.gov.vn>.
- (5) Tỉnh ủy Quảng Ninh, *Báo cáo số 668-BC/TU ngày 18/3/2025 kết quả công tác triển khai thực hiện Quyết định số 362/QĐ-TTg ngày 03/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ về Quy hoạch phát triển và quản lý báo chí toàn quốc đến năm 2025 và tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương*, tr.4.